

Staro

Bos- en natuurbeheer

Quickscan natuurwaarden

**Onderzoeksgebied Vissersweg
ongenummerd te Appeltern**

Juni 2007

Quickscan natuurwaarden

Onderzoeksgebied Vissersweg ongenummerd
te Appeltern

Juni 2007

JK
CONSULTANCY
advies • architectuur • ruimtelijke ontwikkeling • milieu
Maasstraat 16a • 5361 GG Grave
T. 0486-421598 • F. 0486-421620
mail@jkconsultancy.nl

Rapportnummer: P07-0079b

In opdracht van: JK Consultancy

Uitgevoerd door: Staro Bos- en natuurbeheer
Watermolen 29
5421 LJ Gemert

tel. 0492-450161
fax. 0492-450162

www.starobeheer.nl

 Staro
Bos- en natuurbeheer

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Wet en regelgeving	3
2.1	Flora- en faunawet	3
2.2	Natuurbeschermingswet 1998	3
2.3	Ecologische Hoofdstructuur	4
3	Onderzoek	5
3.1	Methode	5
3.2	Ligging en beschrijving onderzoeksgebied	6
3.3	Bronnenonderzoek	8
3.4	Beschermde soorten	10
4	Effecten	13
4.1	Geplande ingreep	13
4.2	Effecten op beschermde soorten	13
4.3	Effecten op beschermde gebieden	14
4.4	Gedragscode	14
4.5	Mitigerende en compenserende maatregelen	14
5	Conclusies	16
	Literatuurlijst	17
	Bijlage 1	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de toekomst zal in het onderzoeksgebied, in het kader van een bedrijfsverplaatsing, de nieuwbouw van een agrarisch bedrijf plaatsvinden. Ten behoeve hiervan zullen een bedrijfswoning en diverse stallen worden gerealiseerd.

In het kader van de natuurwetgeving is het noodzakelijk inzicht te krijgen in de natuurwaarden die in het onderzoeksgebied aanwezig zijn. Hiermee kan worden voorkomen dat in strijd met de geldende natuurwetgeving gehandeld zal worden. In opdracht van JK Consultancy heeft derhalve in mei 2007 (week 22) een onderzoek plaatsgevonden in het gebied Vissersweg ongenummerd te Appeltern.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het onderzoeksgebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang, gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur.

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten die zijn opgenomen op de lijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet en Natura-2000 lijsten. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de in Nederland geldende wet- en regelgeving op het gebied van beschermde planten, dieren en natuurgebieden. In hoofdstuk 3 wordt een beschrijving gegeven van de onderzoeksmethode, het onderzoeksgebied en de aanwezigheid van beschermde soorten. De effecten van de geplande ingreep op beschermde natuurwaarden en mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 4. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Wet en regelgeving

2.1 Flora- en faunawet *(Bron: Ministerie van LNV)*

De soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet (FFwet). Los van de zorgplicht (Art. 2), die inhoudt dat zorgvuldig moet worden omgesprongen met alle dieren en planten, zijn ongeveer 500 soorten specifiek door de FFwet beschermd. Dat is circa anderhalf procent van de soorten die in Nederland voorkomen. Doel van de wet is er zorg voor te dragen dat de gunstige staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt.

In de Flora- en faunawet zijn lijsten samengesteld van soorten die binnen de Nederlandse wet- en regelgeving een beschermde status genieten. Met name de artikelen 2, 8, 9, 10 en 11 van deze wet hebben directe gevolgen voor de wijze waarop en de mate waarin planologische ingrepen, maatregelen en feitelijke werkzaamheden invloed mogen hebben op de beschermde soorten.

Sinds de inwerkingtreding van de AMvB Art. 75 van de FFwet in februari 2005 is het niet meer altijd nodig een ontheffing te hebben voor het uitvoeren van werkzaamheden. Of dat nodig is hangt af van de soorten die het betreft en de mate van bescherming die zij genieten. De zorgplicht uit artikel twee blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Voor de soorten van FFlijst 1 is geen ontheffing nodig. Voor de soorten van FFlijst 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFlijst 2 ontheffingsplichtig. Voor soorten van FFlijst 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfsplaatsen.

2.2 Natuurbeschermingswet 1998 *(Bron: Ministerie van LNV)*

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura-2000 gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

Een belangrijk onderdeel van de nieuwe Nb-wet is dat er geen vergunning gegeven mag worden voor handelingen of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de kwaliteit van de habitats van soorten waarvoor een gebied is aangewezen. Wanneer niet op voorhand uitgesloten kan worden dat er schadelijke effecten kunnen optreden, dan dient de initiatiefnemer een 'passende beoordeling' te maken. Dat betekent een onderzoek naar alle aspecten van het project en welke gevolgen die kunnen hebben voor datgene wat bescherming geniet. Het bevoegd gezag (in de meeste gevallen is dat Gedeputeerde Staten) dient aan de hand van deze beoordeling zekerheid te verkrijgen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Kan die zekerheid niet verkregen worden, dan mag er geen vergunning verleend worden.

2.3 Ecologische Hoofdstructuur *(Bron: Ministerie van LNV)*

De term 'Ecologische Hoofd Structuur' (EHS) werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS moet in 2018 klaar zijn. Kleinere natuurgebieden, kleine bosjes, sloten, rietkragen et cetera maken geen deel uit van de EHS, maar dragen uiteraard wel bij aan de natuurkwaliteit van stad en platteland. Het Rijk gaat ervan uit dat deze in voldoende mate door andere partijen (gemeente, waterschappen, grondeigenaren e.d.) worden beschermd. Het Rijk heeft hiervoor een kwaliteitsimpuls voor het landschap opgezet.

3 Onderzoek

3.1 Methode

Als eerste heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in het onderzoeksgebied aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het vóórkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn tevens directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten maar ook het aantreffen van hollen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vervolgens vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het onderzoeksgebied kunnen voorkomen.

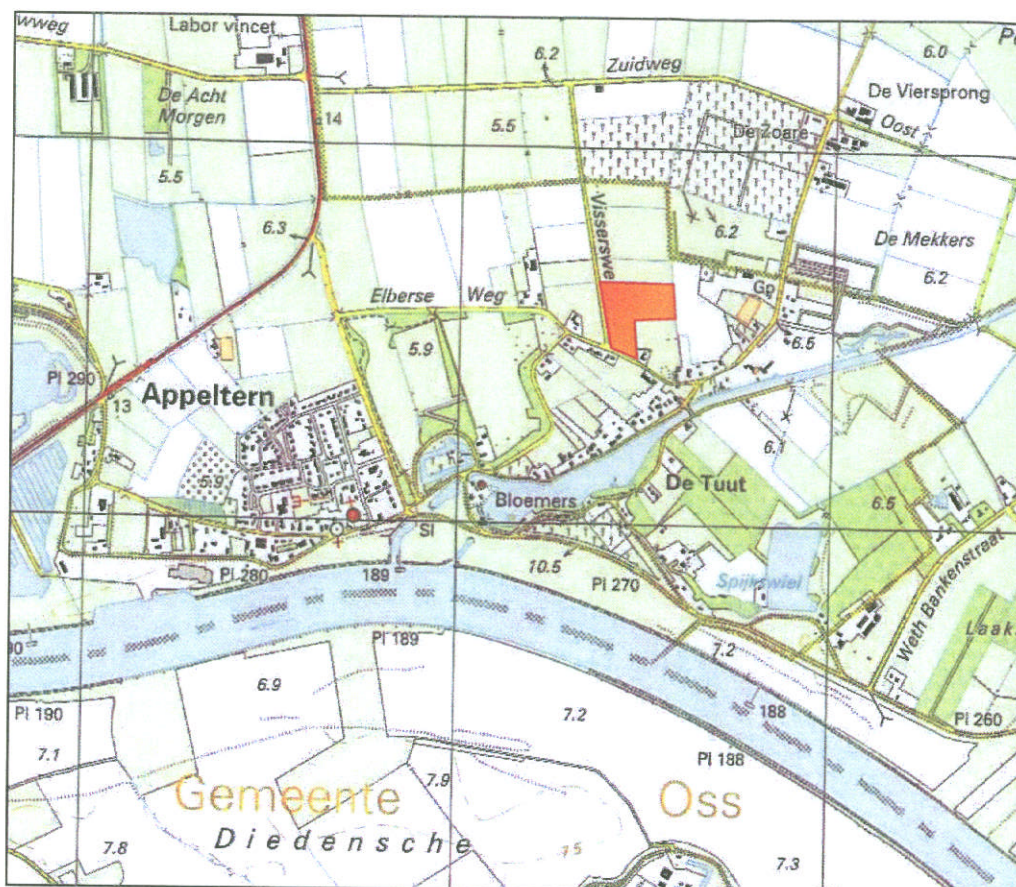
Aansluitend op het veldbezoek heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het onderzoeksgebied. Onder andere is gebruik gemaakt van het Natuurloket¹ en diverse verspreidingsatlassen van soorten. De aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving en de ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de provincie Gelderland in de nabijheid van het onderzoeksgebied zijn onderzocht. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 30 mei 2007 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: droog en zonnig, matige wind en circa 18 graden Celsius.

¹ Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar, die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van gespecialiseerde organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna.

3.2 Ligging en beschrijving onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gelegen ten noordoosten van de kern van Appeltern, zie figuur 1. De grenzen van het onderzoeksgebied worden gevormd door sloten en landbouwgronden.

Figuur 1: ligging van het onderzoeksgebied (rode vlak).

Het onderzoeksgebied is op dit moment in gebruik als weide voor schapen en rundvee. Op een klein deel van de oppervlakte is een schuur aanwezig welke is opgetrokken uit golfplaten. De schuur wordt benut voor de stalling van het vee en de opslag van veevoer. Aan de westzijde van de schuur is verharding aanwezig welke aansluit op de toegangsweg naar de Koningstraat. In de toekomst zal de schuur worden verplaatst naar elders in het onderzoeksgebied en zal de verharding worden verwijderd.

Midden in het onderzoeksgebied bevindt zich een noord-zuid georiënteerde sloot. Langs deze en de sloten die rondom de weide liggen, staan kruidachtigen als brandnetel, riet, grassen, boterbloem, witte klaver, smeerwortel, wikke en wilgeroosje. In de sloten groeien tevens enkele waterplanten zoals kikkerbeet en kroos. Een en ander is zichtbaar in de foto-impressie en de luchtfoto op de volgende pagina's.

Foto's: weide met schuur en toegangspad, sloot langs Koningstraat en schuur vanuit de weide gezien, sloot midden door onderzoeksgebied en binnenzijde van de schuur met schapen en veevoer.

Figuur 2. Luchtfoto van het onderzoeksgebied (rode lijn).

3.3 Bronnenonderzoek

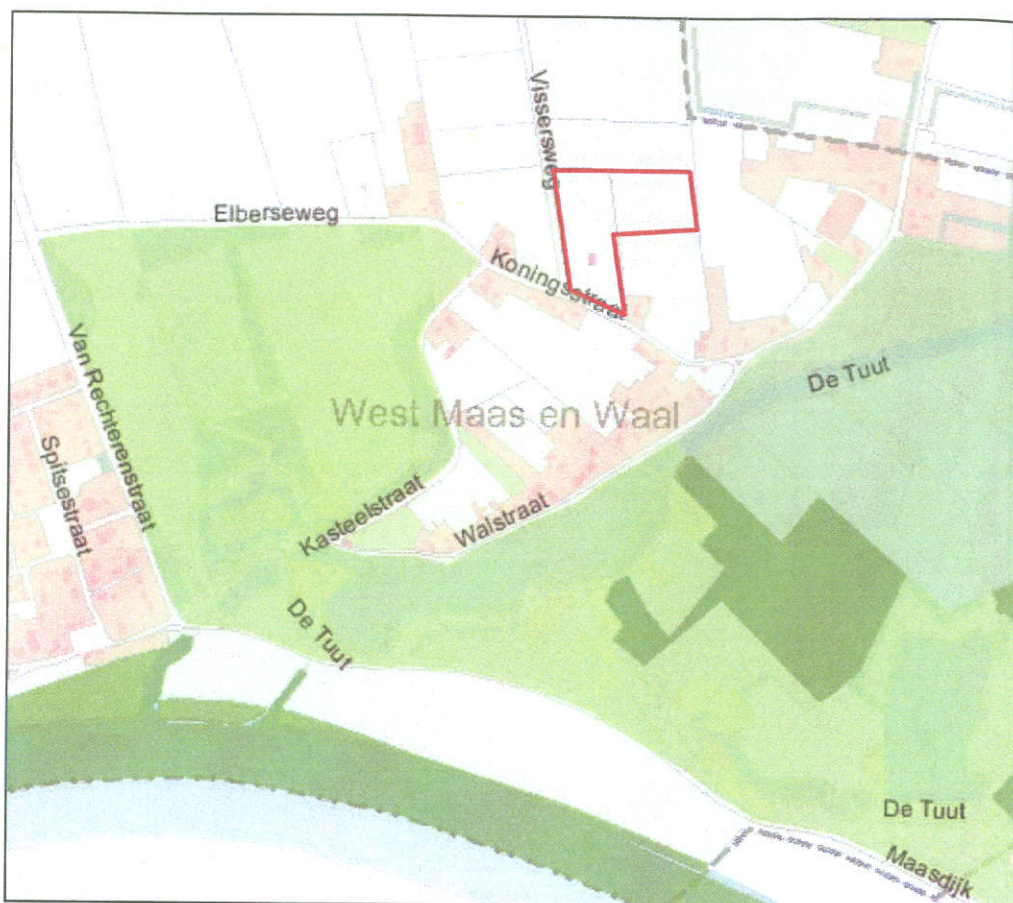
Gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Zoals blijkt uit de kaarten van de Natuurbeschermingswet 1998 bevindt het onderzoeksgebied zich niet in de nabijheid van Natura-2000 gebieden, Wetlands of Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten.

Streekplan Gelderland

Zoals blijkt uit de kaarten van de Provincie Gelderland (Atlas Groen Gelderland) maakt het onderzoeksgebied geen deel uit van EHS-gebieden, zie figuur 3 op de volgende pagina.

Figuur 3. Ligging van het onderzoeksgebied (rode lijn) ten opzichte van EHSgebieden (groen). (bron Provincie Gelderland, Atlas Groen Gelderland).

Soorten

Natuurloket

Het Natuurloket verstrekt informatie over het voorkomen van soorten per kilometerhok (kmhok). Binnen het kader van deze quickscan is het niet mogelijk om vast te stellen welke soorten per kmhok zijn weergegeven door het Natuurloket. De weergave van het Natuurloket kan dan ook alleen als indicatie voor de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten worden beschouwd.

Het onderzoeksgebied bevindt zich in kmhok 169-427. Aangezien het onderzoeksgebied slechts een gedeelte van dit kmhok beslaat is het niet zeker dat de geregistreerde soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen het onderzoeksgebied. De beschikbare gegevens zijn afkomstig uit de onderzoeksperiode 1975 t/m 2006. Binnen deze periode is het bewuste kmhok onderzocht op het voorkomen van soorten. Er is onderscheidt gemaakt tussen niet, slecht, matig, redelijk en goed onderzocht. De beschikbare gegevens zijn weergegeven in de tabel in bijlage 1 en besproken in paragraaf 3.5.

Naast de bovenstaande bronnen zijn tevens gegevens gebruikt die afkomstig zijn van verschillende verspreidingsatlassen. Onder andere gegevens over vleermuizen, amfibieën en reptielen zijn uit dergelijke atlassen afkomstig.

3.4 Beschermde soorten

Flora

Het Natuurloket beschikt voor het betreffende kmhok over gegevens met betrekking tot de soortgroep flora. Het kmhok is matig onderzocht, er wordt melding gemaakt van drie soorten van de Rode Lijst.

Wanneer de bevindingen van het veldbezoek worden gecombineerd met de habitateisen van beschermde soorten planten dan blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen voor beschermde soorten planten voorkomen. Ten tijde van het veldbezoek zijn er alleen algemene kruidachtigen waargenomen.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten planten voor in het onderzoeksgebied.

Vogels

Het Natuurloket beschikt voor het betreffende kmhok over gegevens met betrekking tot de groepen broed- en watervogels. Met betrekking tot de groep broedvogels geldt dat het kmhok slecht is onderzocht, er wordt melding gemaakt van één soort van FFlijst 2/3. Met betrekking tot de groep watervogels geldt dat het kmhok redelijk is onderzocht, er wordt melding gemaakt van 32 soorten van FFlijst 2/3.

Uit het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied slechts voor een klein aantal soorten vogels geschikt is als broedgelegenheid. Door het ontbreken van opgaande beplanting zijn er voor bos-, struweel- en roofvogels alsmede voor holenbroeders geen gunstige biotopen aanwezig. Het is wel mogelijk dat enkele vogelsoorten foerageren in het onderzoeksgebied.

De schuur is door de grote openheid minder geschikt als broedgelegenheid. Er is hierin gericht gezocht op de aanwezigheid van nesten van mus en zwaluw, er zijn echter geen nesten waargenomen. Mogelijk worden de randen langs de sloten door watervogels benut als broedgelegenheid. Tevens is het mogelijk dat een klein aantal weidevogels broeden in de weiden. Ten tijde van het veldbezoek zijn meerdere individuen van mus, boerenzwaluw en kauw waargenomen.

Conclusie: Mogelijk benut een klein aantal soorten vogels (FFlijst 2/3) het onderzoeksgebied als broedgelegenheid.

Zoogdieren

Het Natuurloket beschikt voor het betreffende kmhok over gegevens met betrekking tot de soortgroep zoogdieren. Het kmhok is slecht onderzocht, er wordt melding gemaakt van één soort van FFlijst 1, van twee soorten van FFlijst 2/3 en van drie soorten van de Habitatrichtlijn.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor grondgebonden zoogdieren minder geschikt is. Door het ontbreken van dekking in de vorm van opgaande beplanting zullen slechts een beperkt aantal soorten van het gebied gebruik maken. Mogelijk benutten mol, diverse soorten muizen, konijn en haas het onderzoeksgebied als (onderdeel van hun) leefgebied. Het is mogelijk maar niet erg waarschijnlijk dat soorten als vos en ree incidenteel het onderzoeksgebied benutten als foerageergebied.

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen blijkt dat de soorten gewone baardvleermuis, watervleermuis, gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied is voor vleermuizen slechts geschikt als foerageergebied. De schuur is, door de gebruikte materialen, de openheid en de afwezigheid van een spouw, niet geschikt om te kunnen dienen als verblijfplaats van vleermuizen.

Conclusie: Mogelijk benutten een klein aantal soorten grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het onderzoeksgebied. Voor vleermuizen is het onderzoeksgebied alleen geschikt als foerageergebied.

Reptielen en amfibieën

Het Natuurloket beschikt voor het betreffende kmhok niet over gegevens met betrekking tot de groep reptielen. Met betrekking tot de groep amfibieën geldt dat het kmhok matig is onderzocht. Er wordt melding gemaakt van drie soorten van FFlijst 1, van één soort van FFlijst 2/3, van één soort van de Habitatrichtlijn en van één soort van de Rode Lijst.

Uit de gegevens van het Ravon blijkt dat de soorten kamsalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en bastaardkikker voorkomen in omgeving van het onderzoeksgebied.

Wanneer de bevindingen van het veldbezoek worden gecombineerd met de habitateisen van beschermde soorten reptielen dan blijkt dat er geen geschikte biotopen voor beschermde reptielen aanwezig zijn. Voor amfibieën geldt dat er voor een aantal soorten zowel land- als voortplantingsbiotoop aanwezig is. De aanwezigheid van kikkerbeet in de noord-zuidslot duidt op jaarronde watervoering, dit is gunstig voor de voortplanting van amfibieën. Het is niet bekend of er vissen voorkomen in de sloten, of voortplanting kans van slagen heeft (predatie van eieren en larven) is derhalve niet duidelijk. De sloten en slootkanten zijn in potentie geschikt voor kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en bastaardkikker. Voor overige soorten amfibieën zijn geen geschikte biotopen aanwezig.

Conclusie: Mogelijk benutten een aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) het onderzoeksgebied. Voor beschermde soorten reptielen zijn geen geschikte biotopen aanwezig.

Vlinders en libellen

Het Natuurloket beschikt voor het betreffende kmhok niet over gegevens met betrekking tot de groep libellen. Met betrekking tot de groep vlinders geldt dat het kmhok redelijk is onderzocht, er wordt melding gemaakt van één soort van de Rode Lijst.

Wanneer de bevindingen van het veldbezoek worden gecombineerd met de habitateisen van beschermde soorten vlinders en libellen dan blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen voor beschermde soorten voorkomen. Door het intensieve gebruik is het onderzoeksgebied alleen geschikt voor een klein aantal algemene, niet beschermde soorten vlinders en libellen.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vlinders en libellen voor in het onderzoeksgebied.

Mieren en kevers

Het Natuurloket beschikt voor het betreffende kmhok niet over gegevens met betrekking tot de groepen mieren en kevers. Uit het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied niet geschikt is voor het voorkomen van beschermde mieren of kevers. De juiste biotopen voor beschermde soorten, bijvoorbeeld naaldbossen of grote wateren, zijn niet aanwezig in het onderzoeksgebied.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten mieren of kevers voor in het onderzoeksgebied.

Vissen

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok slecht is onderzocht voor de soortgroep vissen, er zijn geen beschermde soorten waargenomen.

De sloot in en de sloten langs het onderzoeksgebied zijn niet geschikt voor het voorkomen van beschermde soorten vissen, mogelijk komen hier wel enkele algemeen voorkomen soorten vissen voor.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

4 Effecten

4.1 Geplande ingreep

In de toekomst vindt er in het onderzoeksgebied, in het kader van een bedrijfsverplaatsing, de bouw van een schapen- en rundveehouderij en akkerbouwbedrijf plaats. In het kader hiervan zullen stallen, schuren en een bedrijfswoning worden gerealiseerd alsmede erfverharding en verharding ten behoeve van de opslag van kuilvoer en materiaal. De ontsluiting van het bedrijf zal plaatsvinden via de Vissersweg door middel van een tweetal toe- en uitgangen.

Nabij de bedrijfswoning zal een siertuin worden aangelegd en ten behoeve van de landschappelijke inpassing zal rondom de stallen erfbeplanting worden gerealiseerd. De reeds aanwezige stal zal worden verplaatst naar een andere locatie binnen het onderzoeksgebied.

Naar verwachting zijn de volgende ingrepen van toepassing:

- verwijderen van de rasters,
- dempen van de sloot (of delen hiervan ten behoeve van de toegang),
- verplaatsen van de aanwezige schuur,
- verwijderen van de verharding,
- bouwrijp maken van de bouwlocatie's,
- aanleg van ondergrondse infrastructuur,
- realisatie van de bebouwing, voorzieningen en verhardingen,
- aanleg van de tuinen en erfbeplanting.

4.2 Effecten op beschermde soorten

Op basis van hetgeen beschreven in hoofdstuk 3 kan worden geconcludeerd dat het onderzoeksgebied mogelijk behoort tot het leefgebied van beschermde vogels, zoogdieren en amfibieën. Hieronder worden mogelijke effecten beschreven.

Vogels

Mogelijk benutten een klein aantal vogelsoorten (FFlijst 2/3) het onderzoeksgebied als foerageergebied en de randen als broedgelegenheid. Wanneer ingrepen plaatsvinden vindt mogelijk verstoring van broedende vogels (FFlijst 2/3) plaats en worden nestplaatsen vernietigd.

Zoogdieren

Bij het uitvoeren van werkzaamheden in het onderzoeksgebied verdwijnt leefgebied van enkele beschermde grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1).

Mogelijk wordt het onderzoeksgebied door vleermuizen (FFlijst 3) benut als foerageergebied. Het belang van het onderzoeksgebied als foerageergebied voor vleermuizen is gering. De soorten die naar verwachting hier zullen foerageren komen voor in de wijde omgeving van het onderzoeksgebied. Bij het uitvoeren van de voorgenomen ingrepen zal er tijdelijk enige verstoring plaatsvinden in het foerageergebied. Het gebied blijft echter ook in de toekomst geschikt als

foerageergebied. De verstoring zal van zo geringe aard zijn dat er geen effecten optreden aan populaties van vleermuizen die dit gebied benutten om te foerageren.

Amfibieën

Het onderzoeksgebied wordt mogelijk benut door een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1). Bij het uitvoeren van de voorgenomen ingrepen zal leefgebied van deze soorten worden vernietigd.

4.3 Effecten op beschermde gebieden

Voor zover mogelijk te bepalen binnen de kaders van deze quickscan treden er geen effecten op ten aanzien van Natura 2000-gebieden, Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten of EHS-gebieden.

4.4 Gedragscode

Voor zover bekend maakt de opdrachtgever geen gebruik van de beschikbare en goedgekeurde gedragscodes, wettelijk gezien zijn dan ook de soorten van FFlijst 2 ontheffingsplichtig.

4.5 Mitigerende en compenserende maatregelen

Om te voorkomen dat het uitvoeren van de werkzaamheden of het aanpassen van de ruimtelijke situatie negatieve effecten heeft op de aanwezige beschermde soorten en daarmee strijdig is met de Flora- en faunawet, verdient het aanbeveling om maatregelen te treffen om mogelijke schade te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken; zogenaamde mitigerende en compenserende maatregelen.

Vogels

Indien broedende vogels aanwezig zijn, kunnen verstorende werkzaamheden als het dempen van de sloten en het bouwrijp maken van de bouwlocaties niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door de te dempen sloten en het te bebouwen deel vóór het broedseizoen ongeschikt te maken en te houden (kaal zand) wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt dan treden er geen effecten op ten aanzien van vogels.

Zoogdieren

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1.

Ten aanzien van vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er geen effecten optreden, het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren.

Amfibieën

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

5 Conclusies

In het onderzoeksgebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten dieren voor die vermeld staan op de lijsten van de Flora- en faunawet.

Soorten van FFlijst 1

(Mogelijk) voorkomende grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën komen voor op FFlijst 1. Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst 2/3

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst 2/3 en zijn feitelijk ontheffingsplichtig. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 4.5, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels en is het niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3. Er treden echter geen effecten op ten aanzien van deze soortgroep, het aanvragen van een ontheffing is derhalve niet aan de orde.

Concluderend kan gesteld worden dat de werkzaamheden kunnen plaatsvinden zonder in overtreding te zijn met de geldende natuurwetgeving mits de aanbevelingen ten aanzien van vogels in acht worden genomen.

Literatuurlijst

- Limpens, H. et al, *Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie*, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: *Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten*, 22 februari 2005.

Geraadpleegde internetsites

- www.minlnv.nl
- www.natuurloket.nl
- www.synbiosys.alterra.nl
- www.gelderland.nl
- www.ravon.nl

Bijlage 1 Toelichtende tabel soorten per kilometerhok

Rapportage voor kilometerhok X:169 / Y:427

Soortgroep	FF1*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten				3	matig	-	1975-1990
Mossen					niet		1996-2006
Korstmossen					niet		1991-2006
Paddestoelen					slecht		1990-2005
Zoogdieren	1	2	3		slecht	0%	1995-2005
Broedvogels		1			slecht	0%	1994-2005
Watervogels		32			redelijk	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet		1991-2005
Amfibieën	3	1	1	1	matig	51-100%	1991-2005
Vissen					slecht		1991-2005
Dagvlinders				1	redelijk	0%	1995-2005
Nachtvlinders					niet		1980-2005
Libellen					niet		1991-2005
Sprinkhanen					redelijk		1991-2005
Overige ongewervelden					slecht		1991-2005

